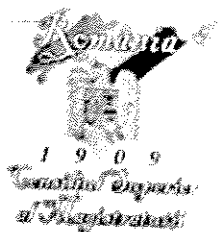

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 171

din 06 februarie 2014

Inspekția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii raportul nr. 183/IJ/41/DIP/2265/ST/2014 privind sesizarea formulată de Consiliul Superior al Magistraturii referitor la apărarea independenței și integrității procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, în raport cu declarațiile publice ale domnului Nicușor Constantinescu, președintele Consiliului Județean Constanța și față de afirmațiile postate pe site-ul Consiliului Județean Constanța.

De asemenea, Inspekția Judiciară a remis Plenului Consiliului Superior al Magistraturii cererea de apărare a independenței sistemului judiciar formulată de domnul Dobocan Mircea, referitoare la aceleași aspecte ce au format obiectul sesizării remise de Consiliul Superior al Magistraturii.

Analizând raportul Inspekției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

În temeiul art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, prin Hotărârea nr. 80/16.01.2014 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii a fost dispusă sesizarea Inspekției Judiciare pentru efectuarea unor verificări privind posibila încălcare a independenței și integrității procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, ca urmare a

declarațiilor publice ale domnului Nicușor Constantinescu, președintele Consiliului Județean Constanța și față de afirmațiile postate pe site-ul Consiliului Județean Constanța.

În motivarea sesizării menționate, Consiliul Superior al Magistraturii a indicat aspectul că au fost supuse analizei afirmațiile publice făcute la data de 15.01.2014 de către domnul Nicușor Constantinescu și postate on-line, în condițiile în care s-au promovat, printre altele și unele declarații cu privire la activitatea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție.

Consiliul Superior al Magistraturii a transmis alăturat solicitării formulate și o anexă în care sunt redată afirmațiile publice în cauză, precum și comunicatul de presă al Consiliului Județean Constanța redat pe site-ul oficial al instituției, având în vedere că acestea au fost preluate de către agenții mass-media și diverse publicații, respectiv „www.stirileprotv.ro”, „www.puterea.ro”, „www.digi24.ro”, „Editorial”.

Potrivit raportului nr. 183/IJ/41/DIP/2265/ST/2014 întocmit de Inspecția Judiciară ca urmare a verificărilor prealabile, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

La data de 15.01.2014, pe site-ul „www.stirileprotv.ro” a fost difuzată declarația domnului Nicușor Constantinescu, preluată și redată sub titlul „am fost ridicat de Direcția Națională Anticorupție ca un animal, ca un hoț. Fac plângere la parchet”, folosindu-se subtitlul în care a fost făcută următoarea referire: „Președintele Consiliului Județean Constanța, Nicușor Constantinescu, a declarat, la ieșirea de la Direcția Națională Anticorupție, că va face plângere la Parchet pentru modul în care a fost ridicat, „ca un animal”, de către procurorii Direcției Naționale Anticorupție”.

În cuprinsul articolului, se face referire la precizări de detaliu făcute de domnul Nicușor Constantinescu, privind percepția personală referitoare la modul cum s-a desfășurat, în raport cu persoana sa, procedura de conducere la sediul Direcției Naționale Anticorupție de către organele de urmărire penală, manieră categorisită ca fiind abuzivă, expusă în concluzia că a fost privat de drepturi legale active, privind punerea în aplicare a procedurii de citare, totodată fiind precizate și alte informații conform cărora, după opinia sa, nu identifică un cadru legitim de cercetare penală a sa

concretizat în atribuțiile procurorilor Direcției Naționale Anticorupție, pe care îi similarizează cu „poliția politică” .

În evidențierea mesajului expus de către persoana cercetată, care cuprinde atât trimiterile de referință, cât și afirmațiile personale ale domnului Nicușor Constantinescu, articolul publicat pe site-ul „www.stirileprotv.ro” a reținut următoarele aspecte:

„Constantinescu a declarat, la ieșirea din sediul Direcției Naționale Anticorupție, că procurorii anticorupție au acționat "într-o manieră polițienească", el spunând că este un abuz și că va face plângere la Parchet, întrucât pe numele său nu a existat un mandat de aducere.

Domnul Nicușor Constantinescu a afirmat că "am fost ridicat într-o maniera polițienească, milițienească, cu luare, cu prindere, surprindere, a unui ales local care nici nu știe acuzațiile. Este un mare abuz, o mare gravitate pentru România și ne mai miram apoi de ce ne merge rău".

El a susținut că a fost informat luni, că în cazul său se fac cercetări într-un dosar, pentru ca acum să afle că exista patru-cinci dosare, verificările procurorilor Direcției Naționale Anticorupție vizând hotărârile Consiliului Județean Constanța în perioada 2009-2013 privind împăduririle din județ, lucrările în școli și cămine culturale sau la Spitalul Județean.

Domnul Nicușor Constantinescu a mai afirmat că "să vină Direcția Națională Anticorupție, poliția politică și să conducă ei România. Un Consiliu Județean este parlamentul care votează legile. Dacă Consiliul Județean votează ceva ilegal, atunci prefectul atacă în instanță și suspendă hotărârea. Aceste hotărâri (cele vizate de ancheta Direcției Naționale Anticorupție-n.r.) nu au fost atacate de prefect și au aviz de legalitate. Ce treaba are Direcția Națională Anticorupție să verifice activitatea unui consiliu județean?".

Acesta a mai spus că a fost tratat de către procurorii Direcției Naționale Anticorupție care l-au ridicat și dus la audieri ca "un animal", ca un "hoț".

Domnul Nicușor Constantinescu a declarat că "de ce sunt tratat ca un animal, ca un criminal? Am fost bruscăt. Fac ce vor în România, nu contează că este USL la guvernare. Ar trebui desființată Direcția Națională Anticorupție. M-au luat din parcare

ca pe un hoț, ca pe un animal (...) De câte ori am fost citat legal m-am prezentat cu avocat și am câștigat toate procesele". Întrebat dacă este urmărit penal, el a mai spus că nu și că "abia" i-au fost aduse la cunoștință.

"Ce căutau ăia de la București cu mașini cu girofar să mă ia pe mine ca pe un infractor din parcare. Constanțenii m-au ales ca pe un infractor? Este jignitor ce s-a întâmplat" a adăugat președintele Consiliului Județean Constanța....".

În cuprinsul articolului se face referire la faptul că pe numele domnului Nicușor Constantinescu a fost emis un mandat de aducere și că surse Mediafax au precizat că „acesta a opus rezistență în fața anchetatorilor”.

În același sens, se face trimitere și la aspectul că, la ora transmiterii acestei știri, respectiv ora 14,00 din data de 15 ianuarie 2014, persoana cercetată se afla la sediul Direcției Naționale Anticorupție și că s-au identificat și informațiile că acesta a refuzat să dea declarații și că s-a constatat și prezența avocatului ales, prilej al procedurii de cercetare penală declanșate.

În continuare, se arată că aceleași surse expun faptul că „Nicușor Constantinescu ar fi vizat într-un dosar în care sunt cercetate mai multe persoane suspecte de plăți nelegale din bugetul public” și că acesta „nu ar avea o calitate procesuală în acest dosar, dar că este necesară audierea lui la Direcția Națională Anticorupție

Situația de fapt a fost expusă și de către cotidianul on-line „www.puterea.ro”, care a reiterat date similare privind contextul dat, cu referire la domnul Nicușor Constantinescu sub titlul „Șeful Consiliului Județean Constanța, Nicușor Constantinescu, umflat de Direcția Națională Anticorupție din parcare instituției”, conținând referiri de redare atât a declarațiilor președintele Consiliului Județean Constanța, cât și expuneri de informare ale autorului articolului privind procedura de conducere a persoanei cercetate menționate la sediul unității de parchet.

În acest articol sunt prezentate detalii factice și încadrarea juridică privind învinuirea reținută în sarcina susnumitului, care se referă la două cauze penale în care, una stadiul procesual concretizează aspectul că s-a dispus începerea urmăririi penale, precum și precizările emitentului, constituite în mesaj public privind derularea procedurii de conducere la sediul Direcției Naționale Anticorupție.

Cu referire la derularea procedurii de conducere la sediul Direcției Naționale Anticorupție, cotidianul on-line „www.puterea.ro” a redat declarația formulată de președintele Consiliului Județean Constanța, respectiv "... De ce sunt tratat ca un animal, ca un criminal? Am fost bruscăt. Fac ce vor în România, nu contează că e USL la guvernare. Ar trebui desființată Direcția Națională Anticorupție. M-au luat din parcare ca pe un hoț, ca pe un animal. (...) De câte ori am fost citat legal m-am prezentat cu avocat și am câștigat toate procesele", a mai afirmat Constantinescu”.

Din editorialul publicat pe site-ul „www.puterea.ro”, sub titlul „Județul sunt eu”, se conturează informația de presă referitoare la domnul Nicușor Constantinescu, în care sunt prezentate informații privind ambientul, conexiunile și conduita particularizată privind exercițiul atribuțiilor de serviciu ale persoanei în cauză, în principal în calitate de președinte al Consiliului Județean Constanța, completate cu episoade factice de referință care pot identifica atitudinea în diferite contexte care, după caz, ar fi sancționabile de către opinia publică și de către autoritățile judiciare.

Totodată, se redau și date referitoare la procedura concretă de conducere la sediul parchetului a sus-numitului expusă în opinia proprie a emitentului, rezultând și aspectul particular că domnul Nicușor Constantinescu face și trimiteri concrete din care rezultă că vizează „desființarea Direcției Naționale Anticorupție”.

În acest sens, în conținutul articolului sunt prezentate următoarele aspecte:

„... Că l-a ridicat Direcția Națională Anticorupție cu mâna la spate și cu vreo șase capete de acuzare, că s-a opus organelor și a făcut urât știm acum cu toții, de la televizor. Constantinescu cere cu îndârjire desființarea Direcției Naționale Anticorupție. A reluat cu mare voioșie tema acum, când l-au ridicat cu fulgi cu tot. Ce treabă are Direcția Națională Anticorupție să controleze consiliul județean, care e un parlament care votează legi?, vocifera victima „abuzurilor” poliștilor.

„Ce căutau ăia de la București să mă ia pe mine ca pe un infractor?”, mai striga baronul supărat. Păi cine? Că poliștii locali nu au fost în stare nici să îi ia alcoolemia, dar să îl ia să îl ducă la Direcția Națională Anticorupție pentru... cinci milioane de euro!!!

Așa că au venit unii de la București, mai lipsiți de sentimente, și l-au umflat. Iar el a făcut ce i se pare normal la forța lui: s-a opus. Acum, dacă nu i-a mers, din

„poliție politică” nu îi mai scoate. „Fac ce vor în România, nu contează că e USL la guvernare!”, s-a oțărât președintele de județ. Păi dacă era Direcția Națională Anticorupție descentralizată, să o conducă el, la județ, se mai întâmpla așa ceva?, pare că spune pseudohaiducul supărat.

Mai contează că este acuzat de ilegalități în valoare de milioane de euro sau că face ce îl taie capul, în ciuda legii? Nu, doar că a îndrăznit cineva să îl cheme la audieri pe el, șeful absolut al județului Constanța și nume cu așa de mare greutate în Partidul Social Democrat. Mai știm și alții. Uite așa dezbină procurorii poporul”.

Cu privire la situația intervenită, pe site-ul „www.digi24.ro”, se face referire la comunicatul de presă al Consiliului Județean Constanța cu titlul „Comunicat al Consiliului Județean Constanța: Nicușor Constantinescu cere Parlamentului desființarea „prin lege” a Direcției Naționale Anticorupție ”.

Din conținutul articolului, rezultă opinia sus-numitului, care denumeste acțiunea organelor de anchetă în cauză ca fiind „vădit abuzivă și inumană”, totodată rezultând și informația expusă de persoana cercetată că „a fost citat în data de 13, dar nu s-a putut prezenta din motive de sănătate și și-a mandatat avocatul”.

În continuare, se indică aspectul perceput din mesajul public referitor la faptul că se conturează ideea că situația de cercetare a domnului Nicușor Constantinescu are conotații politice și se expune solicitarea celui în cauză privind desființarea prin lege a Direcției Naționale Anticorupție.

În acest sens, raportul Inspecției judiciare reține următoarele fragmente din articolul publicat pe site-ul „www.digi24.ro”:

„..., Consiliul Județean consideră „acțiunea de azi” una care face parte din războiul politic pe care „Direcția Națională Anticorupție condusă de Traian Băsescu îl duce împotriva oamenilor politici ai USL”.

În plus, comunicatul de presă menționează că Nicușor Constantinescu cere Parlamentului desființarea „prin lege” a Direcției Naționale Anticorupție.”

De asemenea, Plenul reține că, urmare a sesizării formulate de Consiliul Superior al Magistraturii, precum și de către petentul Dobocan Mircea, Inspecția Judiciară a procedat și la analizarea comunicatului de presă al Consiliului Județean Constanța, instituție care reiterează concluzia emisă de către domnul Nicușor

Constantinescu, ce evidențiază percepția unui context de cercetare abuzivă privind persoana acestuia, cu trimitere în principal la acțiunea de conducere la sediul Direcției Naționale Anticorupție.

Urmare a comunicatului de presă emis de către Consiliul Județean Constanța, pe site-ul „www.digi24.ro” a fost publicat articolul cu titlul „Comunicat al Consiliului Județean Constanța: Nicușor Constantinescu cere Parlamentului desființarea „prin lege” a Direcției Naționale Anticorupție”, în cuprinsul căruia se redă și opinia sociologului Marius Pieleanu privind percepția sa cu referire la interpretarea procedurii de referință declanșate de către organele de anchetă ale Direcției Naționale Anticorupție și a atitudinii emise de către persoana cercetată, respectiv cazul domnului Nicușor Constantinescu, rezultând concluzia că, în raport cu conduita emisă de către cel din urmă în circumstanțele date, se încheagă o evidentă altă argumentare din care transpare ideea că se crează un stigmat neadecvat fără conținut real de afectare a prestigiului sistemului judiciar, pe componenta activității procurorilor, ce fac parte din structura specializată de investigare penală.

În cuprinsul acestui articol au fost redată următoarele considerații făcute de sociologul Marius Pieleanu în cadrul emisiunii „Jurnalul de seară” :

„O instituție a statului nu are voie să apere un angajat de-al său într-un proces cu statul. E un abuz de interpretare a atribuțiilor unui Consiliu județean. Dacă era Partidul Social Democrat, da. Nu există așa ceva. Sunt șocat”.

„Este mult mai grav decât însăși chemarea la Direcția Națională Anticorupție a domnului Nicușor Constantinescu. E o depășire a atribuțiilor”, a subliniat sociologul Marius Pieleanu.

Președintele Consiliului Județean Constanța, considerat unul dintre baronii Partidului Social Democrat, a fost ridicat de procurorii anticorupție, care au dispus miercuri după-amiază începerea urmăririi penale pe numele său pentru șase infracțiuni de abuz în serviciu contra intereselor publice. Anchetatorii l-au citat de mai multe ori pe Nicușor Constantinescu și, pentru că a refuzat să se prezinte la audieri, au venit la biroul lui cu mandat de aducere. Nici de data aceasta însă, șeful Consiliului Județean nu a vrut să meargă la Direcția Națională Anticorupție. S-a împotrivit, așa că anchetatorii l-au băgat cu forța în mașină.”

Față de solicitarea formulată de Consiliul Superior al Magistraturii referitor la apărarea independenței și integrității procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, sesizare la care se conexează și cererea de apărare a independenței sistemului judiciar formulată de domnul Dobocan Mircea, referitoare la aceleași aspecte ce au format obiectul sesizării remise de Consiliu, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Conform datelor transmise de către Direcția Națională Anticorupție-Serviciul Teritorial Constanța se reține că domnul Constantinescu Nicușor Daniel este urmărit penal, având calitatea de învinuit în două dosare aflate pe rolul Direcției Naționale Anticorupție- *serviciul Teritorial Constanța*, înregistrate sub nr. 1 și nr. 2.

Ambele dosare s-au constituit ca urmare a sesizărilor din oficiu ale procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție- *serviciul Teritorial Constanța*.

învinuitul Constantinescu Nicușor Daniel a fost citat la Direcția Națională Anticorupție- _____ pentru termenul din data _____ în vederea aducerii la cunoștință a învinuirii.

Pentru termenul respectiv au fost emise două citații, una la domiciliul acestuia, iar alta la locul de muncă, respectiv la sediul Consiliului Județean Constanța.

Din verificări a rezultat că învinuitul nu s-a prezentat, însă la sediul Direcției Naționale Anticorupție _____ s-a prezentat apărătorul acestuia, domnul avocat _____, care a depus la dosar împuternicirea avocațială, precum și două cereri, una privind scutirea sau reducerea unei amenzi judiciare aplicate pentru refuzul comunicării unor înscrisuri, iar alta privind încunoștințarea sa în legătură cu efectuarea oricărui act de urmărire penală și amânarea audierii programate în data de _____ deoarece domnul Constantinescu Nicușor Daniel nu se afla în localitate, _____

Prin intermediul acestor cereri, domnul Constantinescu Nicușor Daniel nu a indicat nici o dată la care ar urma să revină în localitate și la care ar fi putut să se prezinte la sediul Direcției Naționale Anticorupție.

În continuare, se constată faptul că tot în dosarul nr. _____ s-a procedat la citarea domnului Constantinescu Nicușor Daniel pentru termenul din data de _____ fiind de asemenea emise două citații, una la domiciliul acestuia, iar alta la locul de muncă, respectiv la sediul Consiliului Județean Constanța.

Nici la acest termen învinuitul nu s-a prezentat la chemarea care i-a fost făcută. În schimb s-a prezentat apărătorul său, domnul avocat _____, care a comunicat procurorului care efectuează urmărirea penală împrejurarea că domnul Constantinescu Nicușor Daniel _____ de _____

Nici cu această ocazie domnul Constantinescu Nicușor Daniel nu a comunicat organelor de urmărire penală vreun înscris care _____ care îl împiedică să se prezinte la chemări ori care îl obligă să părăsească teritoriul României.

De asemenea, acesta nu a indicat data la care ar fi urmat să plece din țară _____ mon. locale destinația probabilă, data la care ar fi urmat să revină în țară, data la

care s-ar fi putut prezenta pentru audieri și nici motivul care îl împiedicase să se prezinte la data de 17.07.2014 la sediul Direcției Naționale Anticorupție.

În dosarul nr. 100/2014, la data de 17.07.2014, s-a dispus emiterea unui mandat de aducere pe numele învinuitului, fiind totodată delegați să participe la punerea sa în executare magistrat judiciar din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

La data de 17.07.2014, învinuitul a fost localizat în parcare Consiliului Județean Constanța, procedându-se la punerea în aplicare a mandatului de aducere.

Cu referire la ofițerii de poliție, care au fost delegați să desfășoare aceste activități, rezultă că aceștia s-au legitimat și au prezentat domnului Constantinescu Nicușor Daniel mandatul de aducere, solicitându-i acestuia să îi însoțească la sediul Direcției Naționale Anticorupție. Acesta a refuzat să se conformeze, însă în cele din urmă a urcat în autoturismul poliștilor Direcției Naționale Anticorupție, fără a fi încătușat și fără ca împotriva sa să se folosească mijloace de imobilizare.

Din verificările efectuate, a rezultat faptul că punerea în aplicare a mandatului de aducere a învinuitului a fost considerabil îngreunată de acțiunile angajaților Consiliului Județean Constanța, ale apropiaților învinuitului și ale gărzilor de corp ale acestuia, aflați la fața locului.

La sediul Direcției Naționale Anticorupție – serviciu de primărie Constanța, în prezența apărătorului său ales, domnului Constantinescu Nicușor Daniel i s-au adus la cunoștință învinuirile formulate împotriva sa în dosarul nr. 100/2014.

În dosarul 100/2014, față de persoana în cauză a fost luată măsura obligării de a nu părăsi țara pe o durată de 30 de zile, de la data d 17.07.2014.

Abia la acel moment, se indică faptul că domnul Constantinescu Nicușor Daniel a depus la dosar înscrisuri din care rezultă că există posibilitatea

de a părăsi țara, motiv pentru care i-a fost acordată, la cerere, încuviințarea de a părăsi teritoriul României în intervalul 17.07.2014 – 20.08.2014.

Plenul reține că în calitatea sa fundamentală de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora.

Conform dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, în exercitarea atribuțiilor sale, „Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a se sesiza și din oficiu pentru a apăra judecătoria și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor”.

Justiția, în statul de drept, este socotită o putere pe lângă celelalte puteri ale statului (art. 21 și art. 124 din Constituția României). Pentru aceasta este necesar să existe anumite garanții față de celelalte puteri ale statului, pentru a se evita politizarea și pentru a crea independența și imparțialitatea magistratului.

Articolul 1 pct. 4 din Constituția României consacră expres principiul separației și echilibrului puterilor legislativă, executivă și judecătorească. Potrivit acestui principiu raporturile dintre legislativ, executiv și puterea judecătorească sunt condiționate de

respectarea principiului independenței magistraților și supunerii lor numai legii, prevăzut de art. 123 din Constituție.

De asemenea, potrivit art. 2 alin. (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, orice persoană, organizație, autoritate sau instituție este datoră să respecte independența judecătorilor.

În considerarea acestui principiu reprezentanților celorlalte puteri, respectiv legislativă și executivă, nu le e permisă exprimarea unor opinii cu privire la calitatea actului de justiție și a celor care-l înfăptuiesc.

Puterea judecătorească, în mod necesar, trebuie să fie independentă și să aibă beneficiul clar al unor garanții față de celelalte puteri ale statului pentru a se evita politizarea sa și pentru a se realiza și activa pârghiile de consacrare a independenței și imparțialității magistratului, astfel asigurându-se și buna înfăptuire a actului de justiție exercitabil.

Plenul apreciază că în temeiul dispozițiilor normative menționate, unui exponent al uneia dintre cele două puteri nu îi este permis să extrapoleze nemulțumirile proprii referitoare la modalitatea de instrumentare a unei cauze asupra întregului sistem judiciar.

În contextul în care se procedează de această manieră, persoana care face afirmații de acest gen, aduce inevitabil atingere principiului constituțional al separației puterilor în stat, cu consecința iminentă a afectării grave a prestigiului justiției și implicit a independenței și reputației magistraților.

Potrivit art. 3 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a apăra magistrații împotriva oricărui act, care le-ar afecta independența sau imparțialitatea, ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea.

Intervenția Consiliul Superior al Magistraturii este prevăzută în scopul realizării în condiții corespunzătoare a actului de justiție și se justifică în măsura în care se asigură protecția judecătorului și procurorului aflați în exercitarea efectivă a atribuțiilor de serviciu.

Între funcția de garant al independenței justiției a Consiliul Superior al Magistraturii și independența, imparțialitatea și reputația profesională, - la cel din urmă deziderat se face referire la aspectul că include intrinsec și componenta de integritate profesională – a judecătorilor și procurorilor există o relație de interdependență, întrucât cele trei prerogative care trebuie să însoțească activitatea și statutul magistraților, nu reprezintă privilegii în propriu interes, ci acestea sunt prevăzute și consacrate în interesul statului de drept și a celor ce caută și vizează înfăptuirea justiției.

Percepția opiniei publice asupra acestor prerogative ce trebuie să guverneze activitatea și statutul judecătorilor și procurorilor, în aplicarea legii, respectiv ce presupune exercitarea atribuțiilor în mod corect, în spiritul adevărului și al dreptății, conturează de fapt imaginea pe care justiția o are în ansamblu în fața societății.

Principiile independenței și imparțialității magistraților sunt consfințite de reglementări interne, astfel se face trimitere la prevederile art. 124 alin. (3) din Constituția României, art. 3 alin.1 din Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și în art. 3 alin. (2) din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Referiri privind aceste principii se regăsesc și în reglementări internaționale.

În principiile fundamentale referitoare la independența magistratului, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite se precizează la articolul 1 că „independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte”.

Conform articolului 2 se menționează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”.

Recomandarea (94) 12 a Comitetului de Miniștri al statelor membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, adoptată la 13.10.1994, vizând să promoveze independența sistemului judiciar a elaborat mai multe reguli cu valoare de principiu.

Una dintre acestea vizează obligația statelor de a lua toate măsurile necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor.

Documentul prevede că sintagma de „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime.

Conținutul acestui principiu constă în obligația executivului și legislativului să se abțină de la adoptarea oricăror măsuri care ar putea submina independența judecătorilor. Pe lângă toate acestea, se precizează în document, „că nu ar trebui să fie permis grupurilor de presiune să submineze independența sistemului judiciar”.

Independența magistraților nu constituie doar o garanție a statului pentru înfăptuirea justiției, ci în egală măsură, un drept și o obligație a magistraților. Independența este privită ca „atribut al funcției, care îi permite judecătorului să acționeze în realizarea actului juridic și, mai ales, să decidă doar în baza legii și a propriei conștiințe, fără nici o subordonare sau influență”.

Independența nu se conturează ca un privilegiu în interesul propriu al magistraților, ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției. Aceasta îi este conferită magistratului în vederea protecției drepturilor persoanelor care apelează la justiție pentru a li se face dreptate și constă în responsabilitatea magistratului de a convinge, nu prin forța principiului autorității, ci a argumentelor raționale, temeinice, constituind astfel un mijloc de a asigura și păstra încrederea publicului în sistemul judiciar.

Pe de altă parte potrivit art. 30 alin. (1) și alin. (6) din Constituția României, se dispune că „libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile înșă, libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

Libertatea de exprimare este garantată de art. 10 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, conform căruia „fiecare are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept va include susținerea opiniilor și primirea sau distribuirea de informații și idei fără intervenția autorităților publice și fără a ține cont de frontiere. Exercitarea acestei libertăți, deoarece implică datorii și responsabilități, poate fi subiectul unor

formalități, condiții, restricții și penalități după cum prevede legea și care sunt necesare într-o societate democratică, în interesele securității naționale, teritoriale sau securității publice pentru a preveni dezordinile sau infracțiunile, pentru protecția sănătății sau a moralei, pentru protecția reputației sau a drepturilor altor persoane, pentru a preveni divulgarea informațiilor primite confidențial sau pentru menținerea autorității sau imparțialității sistemului judiciar”.

Articolul 19 al Declarației Universale a Drepturilor Omului prevede că „orice persoană are dreptul la libertatea de opinie și de exprimare ceea ce implică dreptul de a nu fi tulburat pentru opiniile sale și acela de a comenta de a primi și de a răspândi, fără a ține cont de frontieră, informații și idei prin orice mijloace de exprimare”.

Limitarea adusă de stat libertății de exprimare trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative: să fie prevăzută de lege, să urmărească cel puțin unul dintre scopurile legitime prevăzute de textul Convenției, și să fie necesară într-o societate democratică pentru atingerea acelui scop.

Cu referire la restrângerea libertăților de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că „interesul de a proteja reputația și de a asigura autoritatea magistraților este superior celui de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora”, așa cum se reține în cauza „Braford contra Danemarcei”.

În același sens, în cauza „Pager și Oberschlick contra Austriei” Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că „activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea comandament deosebit de important într-un stat de drept”.

Astfel, concluzia evidentă este că pentru a-și îndeplini cu rigurozitate atribuțiile de serviciu, magistratul are nevoie de încrederea opiniei publice, iar acest deziderat de încredere ar putea fi afectat de afirmațiile bazate pe generalități care nu își găsesc corespondentul în realitate și care pun la îndoială independența și integritatea magistraților.

În mod similar, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în cauza „Sunday Times contra Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord” că „formele

de exprimare publică nu trebuie să depășească limita impusă de interesul corectei administrări a justiției”.

Actul particularizat de înfăptuire a justiției nu poate constitui un subiect contextualizat de declarații publice, motivat de faptul că este consacrat ca atribut exclusiv al judecătorului și procurorului, așa cum statuează principiul constituțional al separației puterilor în stat, precum și dispozițiile conținute în legi organice privind administrarea justiției.

Potrivit acestora, justiția se înfăptuiește prin organe anume investite în mod independent și în conformitate cu legea, care sunt, în mod exclusiv, abilitate să o aplice.

Se are în vedere că prestigiul justiției și independența acesteia, deși aparent valori distincte, sunt strâns legate între ele, cea dintâi reprezentând un criteriu de evaluare pentru cea de-a doua. Astfel, noțiunea de prestigiu al justiției este legată de conceptul de „aparență de independență” prin aceea că ambele valori pun în discuție încrederea cetățenilor în corectitudinea actului de justiție.

Prestigiul justiției reprezintă aprecierea publică pozitivă a sistemului în ansamblul său.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciază că se impune tratarea în mod distinct a afirmațiilor emise de către domnul Nicușor Constantinescu față de afirmațiile cuprinse în comunicatul de presă publicat la data de 15 ianuarie 2014 pe pagina oficială de internet a Consiliului Județean Constanța.

Se reține că - potrivit datelor transmise de către Direcția Națională Anticorupție-Serviciul Teritorial Constanța, astfel cum au fost avute în vedere de către raportul Inspecției Judiciare - dosarele penale în care domnul Nicușor Constantinescu are calitatea de învinuit s-au format într-un cadrul legal, urmare a sesizării din oficiu a Direcției Naționale Anticorupție – Serviciul Teritorial Constanța, în baza unor indicii substanțiale privind necesitatea de cercetare penală a aspectelor constatate, respectiv conform art. 221 teza a III-a Cod procedură penală, care prevede că „organul de urmărire penală este sesizat prin plângere sau denunț ori se sesizează din oficiu când află pe orice altă cale că s-a săvârșit o infracțiune”.

Plenul reține că în urma analizării declarațiilor făcute de domnul Nicușor Constantinescu, rezultă că acestea, acreditează ideea unei implicări a politicianului în justiție și că procurorii Direcției Naționale Anticorupție instrumentează cauze penale în manieră abuzivă, prioritar cu privire la materializarea unor proceduri penale, detaliul concret făcând trimitere la procedura de punere în aplicare a mandatului de aducere privind persoana sa, procedură care fiind verificată, a rezultat fără nici un dubiu că s-a desfășurat în considerarea legii cadru aplicabile, motiv pentru care conchidem, în mod necesar și iminent, că aceste informații reprezintă o deformare clară a realităților de fapt care a indus în mod indirect ideea unei funcționări anormale și incorecte a sistemului judiciar, pe componenta de exercitare a atribuțiilor de serviciu ce le revin procurorilor Direcției Naționale Anticorupție, parte a mecanismului justiției.

Prin afirmațiile și declarațiile postate oficial ce au făcut obiectul analizei, președintele Consiliului Județean Constanța, domnul Nicușor Constantinescu, a depășit limitele admisibile ale discursului public, așa cum sunt protejate de dispozițiile art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră libertatea de exprimare.

Cu toate acestea, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că declarațiile și pozițiile persoanelor supuse cercetării judiciare, chiar dacă sunt adoptate în mod public, se circumscriu principiului libertății de exprimare punctului de vedere propriu asupra situațiilor în care sunt angrenate.

Din analiza afirmațiilor domnului Nicușor Constantinescu, nu rezultă că s-au formulat critici în scopul subminării independenței puterii judecătorești și a slăbirii încrederii opiniei publice în justiție, ci în cadrul discursului public, reprezentând puncte de vedere, aprecieri, opinii personale și temeri proprii.

O asemenea abordare, care se poate circumscrie libertății de opinie ca formă de manifestare a libertății de exprimare, nu este de natură a aduce atingere independenței sistemului judiciar, a defăima corpul profesional al magistraților și nici de a crea o stare de pericol în raport de specificul atribuțiilor pe care îl are această categorie profesională.

Astfel, Plenul are în vedere că afirmațiilor emise de către domnul Nicușor Constantinescu, care este cercetat în dosarele nr. _____

Direcției Naționale Anticorupție, nu au fost de natură să afecteze independența și integritatea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție, întrucât exprimă o poziție strict personală și subiectivă a unei persoane ce face obiectul unei anchete judiciare.

Pe de altă parte, cu privire la comunicatul de presă publicat la data de 15 ianuarie 2014 pe pagina oficială de internet a Consiliului Județean Constanța, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că se impune apărarea justiției ca instituție, implicit structura Direcției Naționale Anticorupție, precum și a procurorilor care activează în cadrul acesteia, pentru că afirmațiile cuprinse în acest comunicat au avut un impact negativ asupra credibilității sistemului judiciar, implicit fiind identificată și consecința de afectare a independenței și integrității procurorilor Direcției Naționale Anticorupție.

Astfel, Plenul apreciază că poziția adoptată în mod public de către Consiliul Județean Constanța, nu este conformă cu statutul unei instituții publice, cu atât mai mult cu cât evenimentele vizate de comunicatul publicat la data de 15 ianuarie 2014 pe pagina oficială de internet a acestei instituții, nu implicau Consiliul Județean Constanța.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține că emiterea unui comunicat de către Consiliul Județean Constanța având un titlu și un conținut cu mesaj alarmant denigrator, este de natură a crea suspiciuni privind buna administrare a justiției, prin structura specializată de investigare penală la care se face trimitere.

Totodată, Plenul reține că prin comunicatul Consiliului Județean Constanța se reiterează și ideea, fără suport veridic, a incidenței politicului în justiție, vizându-se în mod evident deturnarea opiniei publice privind activitatea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție cu efectul implicit de suspicionare de către segmentul social cu privire la independența și integritatea acestuia.

Având în vedere situația constatată prin raportul nr. 183/IJ/41/DIP/2265/ST/2014 al Inspecției Judiciare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii ia act de conținutul memoriului formulat de domnul Dobocan Mircea, iar pe fond apreciază că afirmațiile cuprinse în comunicatul de presă publicat la data de 15 ianuarie 2014 pe pagina oficială de internet a Consiliului Județean Constanța, au fost de

natură să afecteze independența și integritatea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție, în timp ce afirmațiile emise de către domnul Nicușor Constantinescu, cercetat în dosarele nr.

... nu au fost de natură să afecteze independența și integritatea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție.

Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, precum și art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea sau după caz majoritatea voturilor valabil exprimate ale membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Ia act de conținutul memoriului formulat de domnul **DOBOCAN MIRCEA**.

Art.2 - Admiterea cererii de apărare a independenței și integrității procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, formulată de Consiliul Superior al Magistraturii, întrucât afirmațiile cuprinse în comunicatul de presă publicat la data de 15 ianuarie 2014 pe pagina oficială de internet a Consiliului Județean Constanța, au fost de natură să afecteze independența și integritatea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție.

Art.3 - Respingerea cererii de apărare a independenței și integrității procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, formulată de Consiliul Superior al Magistraturii, întrucât afirmațiile emise de către domnul Nicușor Constantinescu, cercetat în dosarele nr.

... nu au fost de natură să afecteze independența și integritatea procurorilor Direcției Naționale Anticorupție.

Art.4 - Emiterea unui comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Art.5 - Prezenta Hotărâre nr. 171 din 06 februarie 2014 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Inspecției Judiciare și Biroului de informare publică și relații cu mass-media al Consiliului Superior al Magistraturii.

Data în București, la data de 06 februarie 2014

Președinte,
Judecător dr. Adrian BORDEA

